

გურამ გოგიშვილი, თეიმურაზ ვეფხვაძე,
ია მებონია, ლამარა ქურჩიშვილი

მათემატიკა

I კლასი

მოსწავლის წიგნი

II ნაწილი

გრიფმინიჭებულია საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების
სამინისტროს მიერ 2023 წელს

გამომცემლობა ინტელექტი
თბილისი 2023

გურამ გოგიშვილი, თეიმურაზ ვეფხვაძე,
ია მებონია, ლამარა ქურჩიშვილი

მათემატიკა

I კლასი

II ნაწილი

მოსწავლის წიგნი

გამომცემლობა **ინტელექტი**

თბილისი 2023

I გამოცემა

რედაქტორი	თეიმურაზ ვეფხვაძე
დამკაბადონებელი	ვიოლა ტუღუში
გარეკანის დიზაინერები	გურამ გოგიშვილი ილია ხელაია
მხატვარი	ნანა მიქაბერიძე

ISBN 978-9941-31-646-6 (II ნაწილი)

© გურამ გოგიშვილი, თეიმურაზ ვეფხვაძე, ია მებონია, ლამარა ქურჩიშვილი, 2023.
© გამომცემლობა „ინტელექტი“, 2023.

გამოცემისა და განვითარების სამსახური
თბილისი, ილია ჭავჭავაძის გამზ. 5. ტელ.: 2 25 05 22

www.intelekti.ge intelekti@caucasus.net

INTELEKTI PUBLISHERS
5 Ilia Chavchavadze Ave., Tbilisi, Georgia. Tel.: (995 32) 2 25 05 22

სარჩევი

რიცხვები 5-10 10-ის ჩათვლით.

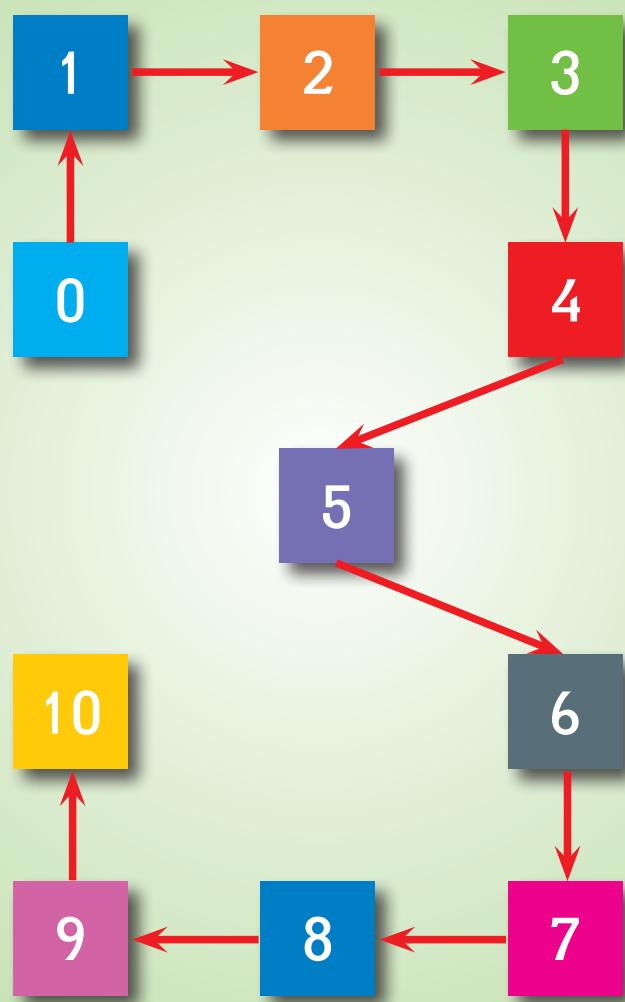
შეკრება და გამოკლება

1	0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.....	5
2	ნულის თვისებები. ნულის მიმატება და გამოკლება.....	8
3	შესაკრებები. ჯამი	10
4	გამოვაკლოთ 1, გამოვაკლოთ 2	14
5	ამოვხსნათ ამოცანები	17
6	მივუმატოთ 3, გამოვაკლოთ 3	27
7	შემაჯამებელი ამოცანები.....	32
8	მივუმატოთ 4, გამოვაკლოთ 4	37
9	რამდენითაა მეტი? რამდენითაა ნაკლები?	43
10	შეკრების თვისებები	49
11	გამოკლების თვისებები.....	58

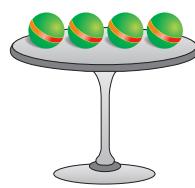
რიცხვები 11-დან 20-ის ჩათვლით

1	ათეული.....	65
2	რიცხვები 11-დან 20-ის ჩათვლით. 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20	73
3	ამოვხსნათ ამოცანები	77
4	შევავსოთ მოცემულ რაოდენობამდე	82
5	რიცხვების სხვადასხვა გამოყენება.....	86
6	მივუმატოთ: 1, 2 ან 3	90
7	მივუმატოთ 4	94
8	მივუმატოთ 5	97
9	მივუმატოთ 6	100
10	მივუმატოთ 7	105
11	მივუმატოთ 8, მივუმატოთ 9.....	108

რიცხვები ნულიდან 10-ის ჩათვლით. შეპროგრამა და გამოკლება

1

4

$4 - 1 = 3$

$3 - 1 = 2$

$2 - 1 = 1$

$1 - 1 = 0$

2

შევადაროთ, და გამოვიყენოთ ნიშნები $>$, $<$, $=$.

3 და 4

2 და 3

2 და 1

1 და 0

3

$3 + 2 = 5$

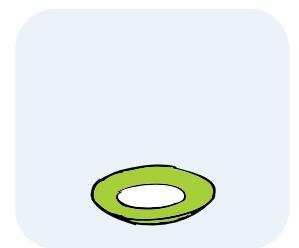
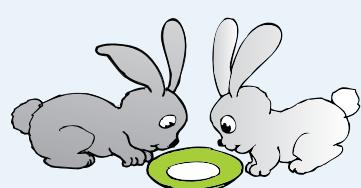
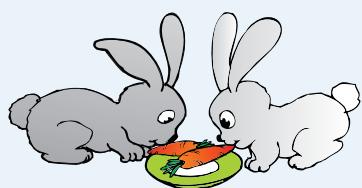
$6 + 1 = 7$

$4 - 2 = 2$

$1 - 1 = 0$

რა რიცხვების შედარება შეიძლება ამ ტოლობების მიხედვით?

4

$2 - 2 = 0$

$$3 - 3 = ?$$

$$4 - 4 = ?$$

$$5 - 5 = ?$$

5

- დაალაგეთ რიცხვები ზრდის მიხედვით.
- დაალაგეთ რიცხვები კლების მიხედვით.

6

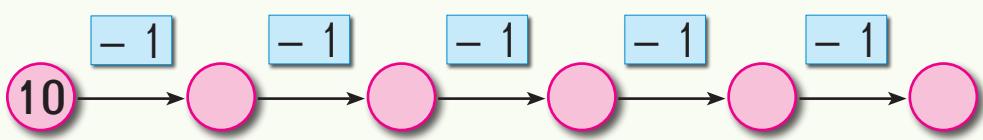
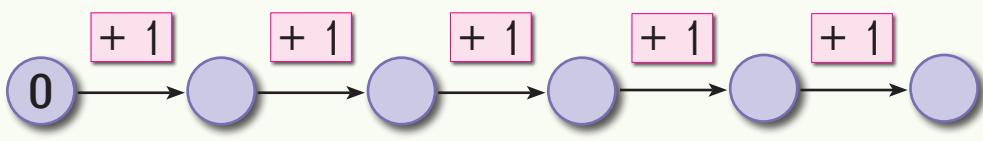
ნინიკოს 4 თოჯინა ჰქონდა. 1 თოჯინა მარიამს აჩუქა. რამდენი თოჯინა დარჩა ნინიკოს?

7

ვატომ 5 თევზი დაიჭირა. გიორგიმ — 1. სულ რამდენი თევზი დაიჭირა ორივემ ერთად?

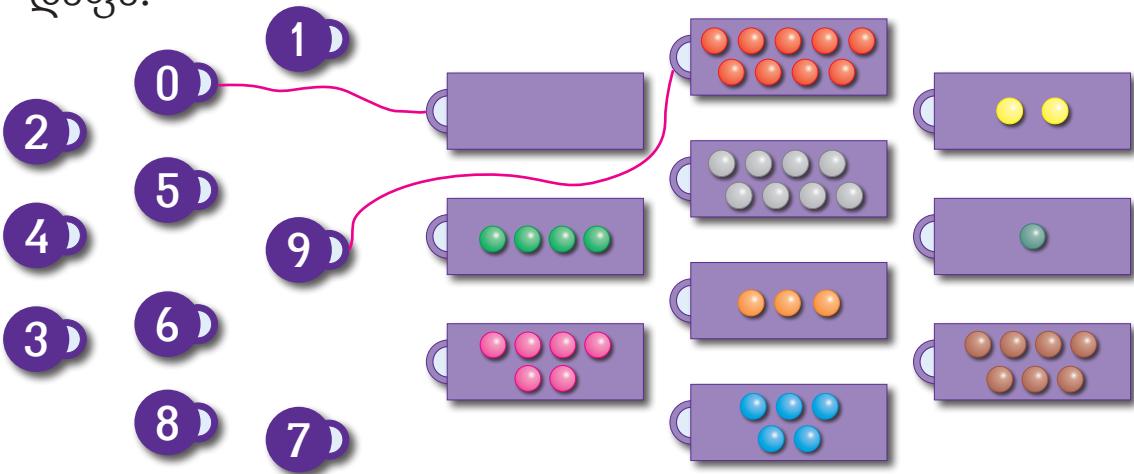
8

რვეულში შეავსეთ „რიცხვითი მატარებლები“:

9

მიუთითეთ თითოეული რიცხვის შესაბამისი დაფა.

0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1,2,3,4,5,6,7,8,9,10						10,9,8,7,6,5,4,3,2,1					

შეარჩიეთ სწორი პასუხი:

1

რომელია სწორი?

0>1   0<1   1>2

2

რომელია სწორი?

2-2=1   2-2=0   3-3=1

3

$4 + 1 =$

4   5   6

4

$10 - 1 =$

9   8   7

5

$8 - 8 =$

1   2   0

6

$9 - 9 =$

0   1   2

2

ნულის თვისებები. ნულის მიმატება და გამოკლება

1

$3 + 0 = 3$
 $3 - 0 = 3$

$4 + 0 = 4$
 $4 - 0 = 4$

$0 + 2 = 2$

$0 + 3 = 3$

2

რა რიცხვი მიიღება?

$0 + 1 = ?$	$3 - 0 = ?$
$0 + 2 = ?$	$4 - 0 = ?$
$0 + 4 = ?$	$7 - 0 = ?$
$9 + 0 = ?$	$10 - 0 = ?$

3

რა რიცხვი მიიღება?

$7 - 7 = ?$	$4 - 4 = ?$	$5 - 5 = ?$
$8 - 8 = ?$	$9 - 9 = ?$	$6 - 6 = ?$
$10 - 10 = ?$	$3 - 3 = ?$	$2 - 2 = ?$

4

- რომელ ხელში უჭირავს ბარათი გოგონას, ბიჭუნას?
- რომელს უკავია ბარათი მეტი რიცხვით?
- რომელს უკავია ბარათი ნაკლები რიცხვით?

5

შეადარეთ (გამოიყენეთ ნიშნები: $>$, $<$, $=$):

0 და **2**

0 და **3**

5 და **0**

1 და **0**

1 და **2**

1 და **3**

5 და **1**

1 და **1**

2 და **2**

2 და **3**

5 და **2**

1 და **2**

გამოთვალეთ და შემოხაზეთ სწორი პასუხი:

1

$$5 + 0 =$$

4	3	5

2

$$4 - 0 =$$

4	5	3

3

$$0 + 9 =$$

0	8	9

4

$$7 + 0 =$$

0	7	8

5

$$8 - 8 =$$

1	0	4

6

$$10 - 10 =$$

0	1	2

1

$8 + 2 = 10$

8 და 2 შესაკრებებია, 10 არის
8-ისა და 2-ის ჯამი.

- დაასახელეთ პირველი შესაკრები.
- დაასახელეთ მეორე შესაკრები.

ვკითხულობთ: 8-ს მივუმატოთ 2, მივიღებთ 10-ს;
8-ისა და 2-ის ჯამი ტოლია 10-ის.

2

მოცემულ ტოლობებში დაასახელეთ შესაკრებები, იპოვეთ ჯამი:

$0 + 1 = \square$

$1 + 1 = \square$

$2 + 1 = \square$

$3 + 1 = \square$

$4 + 1 = \square$

$5 + 1 = \square$

$6 + 1 = \square$

$7 + 1 = \square$

$8 + 1 = \square$

$9 + 1 = \square$

$8 + 0 = \square$

$8 + 2 = \square$

$0 + 2 = \square$

$1 + 1 = \square$

$2 + 2 = \square$

$3 + 2 = \square$

$4 + 2 = \square$

$5 + 2 = \square$

$6 + 2 = \square$

$7 + 2 = \square$

3

დაასახელეთ მოცემული რიცხვების წინა და მომდევნო რიცხვები.

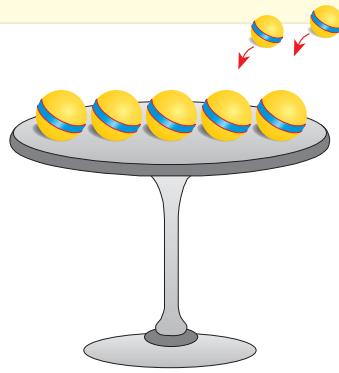
... 5 ...

... 6 ...

... 8 ...

4

მაგიდაზე 5 ბურთი იყო. დაუმატეს კიდევ 1 ბურთი, შემდეგ კიდევ 1 ბურთი.

- სულ რამდენი ბურთი დაუმატეს?
- რამდენი ბურთია ამ დამატებების შემდეგ?

5

ნიმუში

$$7 + 2 = 7 + 1 + 1$$

გადაიტანეთ
რვეულში და
შეცვალეთ ნიმუშის
მიხედვით 1-ების
მიმატებით:

$6 + 2$	$5 + 2$	$7 + 2$
$8 + 2$	$4 + 2$	$3 + 2$

6

შეასრულეთ შეკრება, დაასახელეთ შესაკრებები,
ჯამი:

$$5 + 1 + 1$$

$$6 + 1 + 1$$

$$7 + 1 + 1$$

$$8 + 1 + 1$$

7

შეადარეთ:

$$9 + 1 \text{ და } 9$$

$$4 + 1 \text{ და } 5$$

$$2 + 0 \text{ და } 1$$

$$7 + 1 \text{ და } 9$$

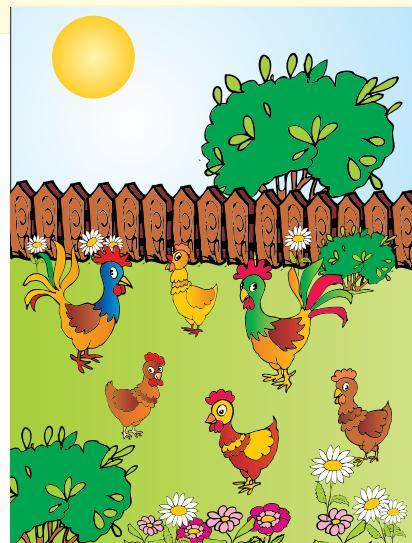
$$6 + 1 \text{ და } 6$$

$$1 + 0 \text{ და } 0$$

8

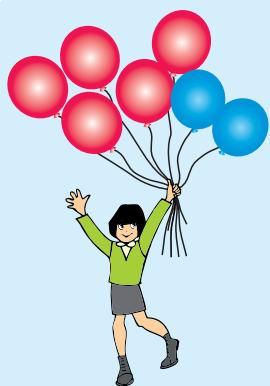
ეზოში 4 დედალი და
2 მამალი დასეირნობდა.
სულ რამდენი ქათამი
დასეირნობდა ეზოში?

დედალი - 4
მამალი - 2
სულ - ?

9

დაასრულეთ ტოლობების ჩანერა და თითოეულ
შემთხვევაში დაასახელეთ შესაკრებები და ჯამი.

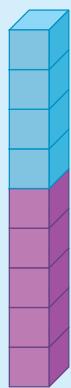
$$5 + 2 = ?$$

$$2 + ? = 7$$

$$6 + 2 = ?$$

$$2 + ? = 8$$

$$5 + 4 = ?$$

$$4 + ? = 9$$

$$3 + 4 = ?$$

$$3 + ? = 7$$

შეარჩიეთ სწორი პასუხი:

1

თუ პირველი შესაკრები არის 8, მეორე — 2,
მაშინ მათი ჯამი არის

9

7

10

2

თუ პირველი შესაკრები არის 7, მეორე — 1,
მაშინ მათი ჯამი არის

8

7

9

3

$$8 + 1 + 1 =$$

$8 + 1$

$8 + 2$

$7 + 2$

4

$$7 + 1 + 1 =$$

$8 + 2$

$7 + 2$

$7 - 1$

5

$$5 + 2 =$$

6

7

5

6

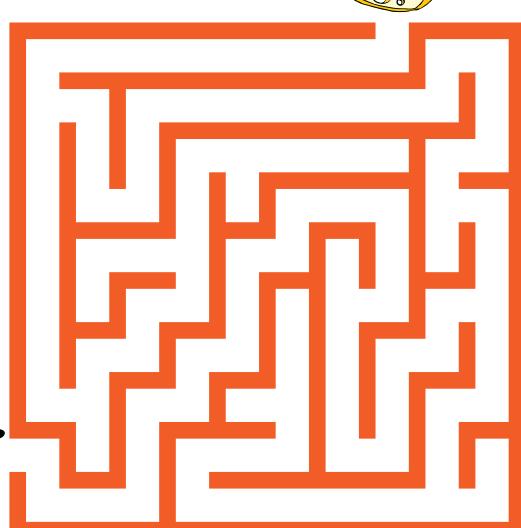
$$0 + 2 =$$

0

1

2

გამოიყენეთ სიტყვები
მარჯვნივ, მარცხნივ,
ზემოთ, ქვემოთ და
მიიყვანეთ თაგვი
ყველთან.

4

გამოვაკლოთ 1, გამოვაკლოთ 2

1

შეასრულეთ მოქმედება ზეპირად და წაიკითხეთ ნიმუშის მიხედვით:

10 - 1	9 - 1	8 - 1	7 - 1
6 - 1	5 - 1	4 - 1	3 - 1
2 - 1	1 - 0	8 - 0	6 - 0

ვკითხულობთ: 10-ს გამოვაკლოთ 1, მივიღებთ 9-ს.

2

დაასახელეთ მოცემული
რიცხვების წინა და მომდევნო
რიცხვები.

...	4	...
...	9	...

3

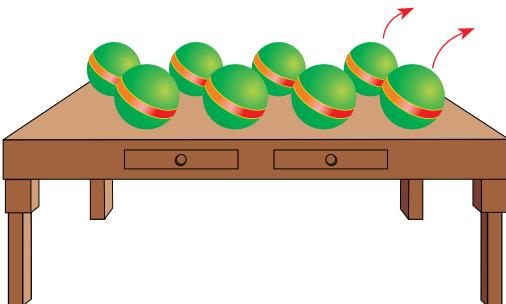
თუ 7-ს გამოვაკლებთ 1-ს, რა რიცხვს მივი-
ღებთ — 7-ის წინა რიცხვს თუ 7-ის მომდევნო
რიცხვს?

4

შეასრულეთ გამოკლება:

8 - 1 - 1	9 - 1 - 1	10 - 1 - 1
7 - 1 - 1	5 - 1 - 1	6 - 1 - 1

5

მაგიდაზე 8 ბურთი იყო. ავიღეთ 1 ბურთი, შემდეგ — კიდევ 1. სულ რამდენი ბურთი მოვაკელით? რამდენი ბურთი დარჩა?

6

$$5 - 2 = 5 - 1 - 1$$

გადაიტანეთ რვეულში და ამ ნიმუშის მიხედვით შეცვალეთ 2-ის გამოკლება 1-ების გამოკლებით:

$7 - 2$		$10 - 2$
$8 - 2$	$4 - 2$	$6 - 2$
$2 - 2$	$9 - 2$	$3 - 2$

7

შეადარეთ:

$$9 - 2 \text{ და } 9$$

$$7 - 2 \text{ და } 7$$

$$10 - 2 \text{ და } 10$$

$$8 - 2 \text{ და } 6$$

$$6 - 1 - 1 \text{ და } 7$$

$$5 - 1 - 1 \text{ და } 4$$

გამოთვალეთ და შემოხაზეთ სწორი პასუხი:

1

7-ს გამოვაკლოთ 2, მიიღება

4

5

6

2

10-ს გამოვაკლოთ 2, მიიღება

7

6

8

3

თუ რიცხვს გამოვაკლებთ 2-ს, მივიღებთ

ამ რიცხვის ტოლ რიცხვს

ამ რიცხვზე მეტ რიცხვს

ამ რიცხვზე ნაკლებ რიცხვს

4

თუ რაიმე რიცხვს გამოვაკლებთ 1-ს,
მივიღებთ ამ რიცხვის

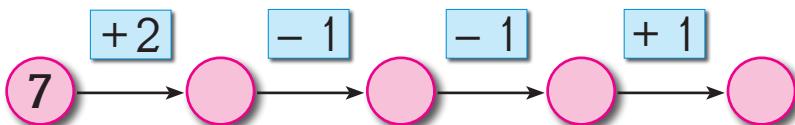
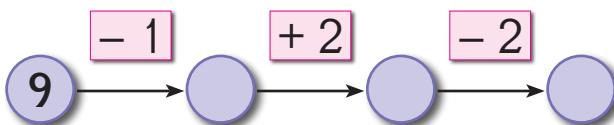
ნინა რიცხვს

მომდევნო რიცხვს

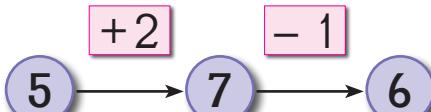
ტოლ რიცხვს

მოისაზრეთ

1 რვეულში შეავსეთ „ჯაჭვი“ (დაუკვირდი ნიმუშს):

ნიმუში:

ამოცსებათ ამოცანები

1

მაგიდაზე 7 წიგნი იყო. ნინიკომ კიდევ 2 დაამატა. რამდენი წიგნია ახლა მაგიდაზე?

- გამოყავით ამოცანის პირობა (რა არის ცნობილი?)
- რა არის ამოცანის კითხვა (რისი პოვნა მოითხოვება?)
- რა მოქმედებით ამოიხსნება ამოცანა?
- ჩავწეროთ ამოცანის ამოხსნა: $7 + 2 = 9$
- ჩავწეროთ პასუხი — 9 წიგნი.

2

კოლოფში 10 ფანქარი იყო. ვატომ 2 ამოიღო, რამდენი დარჩა?

- გამოყავით ამოცანის პირობა (რა არის ცნობილი?)

- რა არის ამოცანის კითხვა (რისი პოვნა მოითხოვება?)

- რა მოქმედებით ამოიხსნება ამოცანა?
- ჩავწეროთ ამოცანის ამოხსნა.
- ჩავწეროთ პასუხი.

ამოცანა

იყო — 9, წავიდა — 2, რამდენი დარჩა?

$$9 \ ? \ 2 = ?$$

პასუხი: დარჩა $\ ?$

3

წაიკითხეთ ამოცანა და
ჩამოაყალიბეთ: რა არის
ცნობილი და რისი პოვნა
გვსურს.

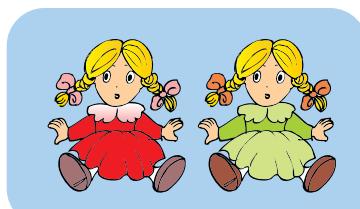
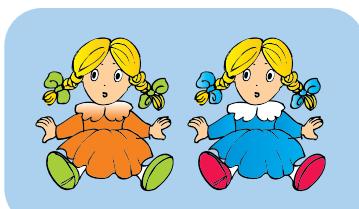
გიორგიმ დაამზადა 8 სათამა-
შო თვითმფრინავი; ერთი სან-
დროს აჩუქა. რამდენი თვით-
მფრინავი დარჩა გიორგის?

4

ამოხსენი ამოცანა:

ეკას 2 თოჯინა აქვს, მარიამსაც — იმდენივე.
რამდენი თოჯინა აქვთ ორივეს ერთად?

$$\begin{array}{r} \text{ეკას - 2} \\ \text{მარიამს - 2} \\ \hline \text{სულ - ?} \end{array}$$

5

შეადგინეთ ამოცანა, რომლის ამოხსნაა:

$$6 + 2 = 8$$

პასუხი კი არის: 8 წინილა.

6

შეადარეთ (გამოიყენეთ ნიშნები $>$, $<$, $=$).

$8 - 1 \text{ და } 6$

$7 + 2 \text{ და } 9$

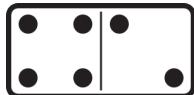
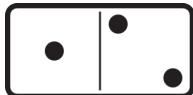
$5 - 2 \text{ და } 5$

$8 - 1 \text{ და } 7$

$7 + 2 \text{ და } 8$

$4 + 1 \text{ და } 6$

7

გამოიყენეთ ტოლობები და იპოვეთ უცნობი შესაკრები, შეასრულეთ გამოკლება.

$1 + 2 = 3$

$3 = \boxed{?} + 2$

$3 - 2 = \boxed{?}$

$4 + 2 = \boxed{?}$

$6 = \boxed{?} + 2$

$6 - 2 = \boxed{?}$

$5 + 2 = 7$

$7 = \boxed{?} + 2$

$7 - 2 = \boxed{?}$

8

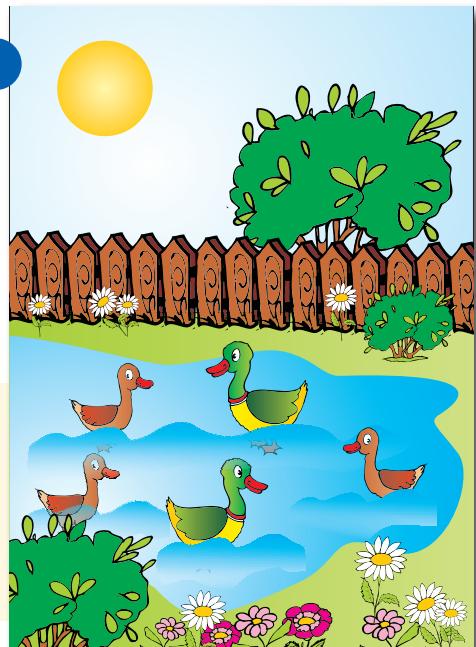
შეადგინეთ ამოცანები სურათების მიხედვით და ჩაწერეთ რვეულში შესაბამისი ტოლობები.

$\boxed{?} + \boxed{?} = \boxed{?}$

$\boxed{?} - \boxed{?} = \boxed{?}$

1

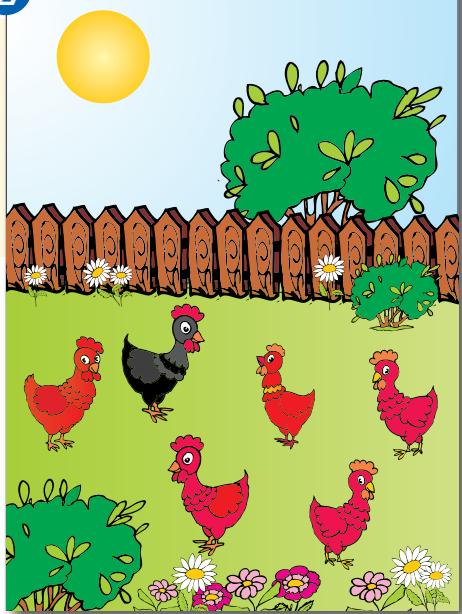

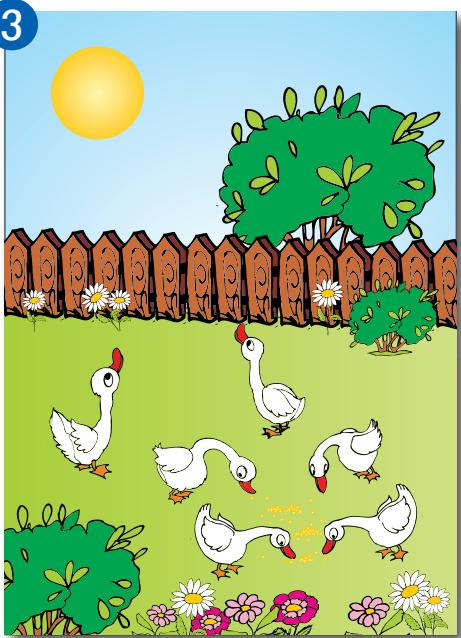
2

$$\boxed{?} + \boxed{?} = \boxed{?}$$

$$\boxed{?} - \boxed{?} = \boxed{?}$$

3

$$\boxed{?} + \boxed{?} = \boxed{?}$$

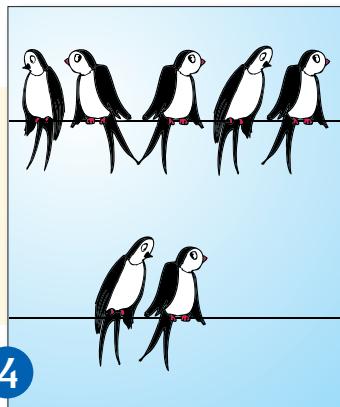
$$\boxed{?} - \boxed{?} = \boxed{?}$$

4

$$\boxed{?} + \boxed{?} = \boxed{?}$$

$$\boxed{?} - \boxed{?} = \boxed{?}$$

ამოცანა

იყო – 4, მოფრინდა კიდევ – 2, რამდენი გახდა?

პასუხი: გახდა ?